

Redacția, Administrația,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
rețin.
INSEDATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dumoser; în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas. Suc-
ursale de România: în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonie pe o colona 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în dă-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
la administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul I.
I. pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 31.

Brașov, Vineri, 10 (22) Februarie

1895.

Matriculele și învățătorii.

Brașov, 9 Februarie v. 1895.

La noi e lume întorsă.

Când s'a cerut să se introducă matriculele de stat, s'a spus, că nu se mai poate crede conducerea matriculelor preoților, ci trebuie să o ia în mână organele statului.

Acum, când e vorba de esecutarea legii, ministrului de interne îi vine deodată idea de a însărcina cu purtarea matriculelor pe învățătorii populari.

Va să dică preoții diferitelor confesiuni n'au fost priviți ca destul de apti pentru îndeplinirea acestui oficiu, dăr dascălilor li se dă totă încrederea, și ei pot fi figura ca organe ale statului la conducerea matriculelor.

Apoi se nu se minuneze omul de atată înțelepciune ministerială ungrăscă?

Vedurăm cum au protestat conducătorii „partidei populare” maghiare în contra acelei intențiuni a ministrului. Acum se ridică în contra planului ministrului de interne Perczel și reformații ungră, cari au sprijinit nouele legi bisericesci-politice. Organul lor dă, că idea lui este nenorocită și nerealizabilă; învățătorii n'au nici aptitudinea tehnică, nici timp de a împlini grăua problemă a conducerii matriculelor; învățătorul are destul de lucru spre a-și împlini chemarea sa în scolar și nu mai poate purta și un oficiu lateral greu, și încă fără de nici o pragărire.

Numita fôia, „Protestans egyházi iskolai lap”, mai dă, că decă ministrul are de gând, ca prin această însărcinare să îmbunătățească veniturile învățătorilor, el nu trebuie să uite, că lucrarea lor în scolar merită singură o remunerare cuvenită, fără a-le mai încărea

în spinare o nouă sarcină. Esecutarea acelu plan însă, — adaugă fôia reformată ungrăscă — ar involve în sine o neîncredere, ba o pedepsă pentru preoții tuturor confesiunilor, pentru că dascălii ar apăre atunci cu privire la matricule mai demni de încredere, decât preoții, pe cari legea îi eschide dela purtarea matriculelor. Unde ar duce această, când, bine știind cât de mare e numărul școlilor confesionale, preotul ar fi ast-fel supus învățătorului subordonat lui? Legea dela 1893 (art. 26 privitor la salarisarea învățătorilor) și așa împinge școlile populare și pe învățătorii lor în brațele statului, dăr prin această măsură școla confesională și-ar perde și mai mult caracterul său, s'ar nasce certe între dascăli și preoți, și frecări între confesiuni, mai ales în acele comune, unde sunt mai multe școle confesionale ș. a.

Deocamdată însă se pare, că ministrul de interne însuși încă nu e în curat cu cestiunea, căci cătră o deputația de învățători maghiari, care s'a dus să-i mulțumescă pentru idea sa „genială” de a aplica învățătorii la conducerea matriculelor, a spus, că n'are de gând să însărcineze c'unu oficiu atată de însemnat pe învățătorii confesionali, sub cari va fi înțeles negreșit pe cei nemaghiari, contrari „ideei de stat”.

Până una alta d-lă Perczel se gândesce numai la învățătorii maghiari dela școlile comunale și de stat; cu timpul însă va fi „modus in rebus” și de ce se nu potă fi rezervat câte unu post de conducător de matricule salarisat și pentru acei învățători confesionali nemaghiari, cari vor da deosebite probe, că pot fi bun maghiaroni?

Planul ministrului de interne nu este dăr așa de naiv cum s'ar

păre și decă vomă avé în vedere, că el tinde a-lă realiza chiar cu încungiurarea și desconsiderarea legii dela 1868. el ăpare într'o lumină chiar periculoasă.

Legea școlară dela 1868 adecă dispune în § 141, că „învățătorul pe lângă chiamarea sa didactică nu poate ocupa nici unu altu oficiu”. Ca să încungiure însă această dispoziția clară a legii ministrul cu ai săi și-au luat refugiu la o interpretare volnică a ei susținând, că purtarea de matricule nu este oficiu și prin urmare conducătorul de matricule nu este funcționar public.

Absurditatea acestei interpretări trase de pěră e prea bătătoare la ochi. Statul numesce pe conducătorul de matricule și acesta în puterea oficiului său public este autorizat a estrăda acte publice autentice și totuși el se nu fiă funcționar public? Și ore preoții astădi nu esercită o funcțiune publică ca conducători de matricule?

Se mai citeză în apărarea interpretării ministeriale și acea dispoziția a noiei legi pentru matricule, în care se dă: „între alții pot fi numiți conducători de matricule și cei ce posedă diplomă de învățător”.

Dăr bine observă o fôia maghiară, că această dispoziția nu poate anula pe aceea a legii din 1868; căci totu așa se stabilește prin lege, că judecătorul poate fi și unu care posedă diplomă de avocat, de aici însă nu urmază, că judecătorul ar pute să esereite totodată și advocatura.

Această fôia propune să se ia calea dreptă și mai bine să se schimbe acea dispoziția a legii din 1868, care opresce pe învățătorii a ocupa ori-ce altu oficiu.

El clar. Ungurii o pot face și această. Ei au adus legea, ei o vor și schimba, decă le va conveni.

Pe noi ne preocupă și ne îngrijesce planul în sine, care dă pe față de cu vreme tendințele machiavelice de maghiarizare, ce se urmăresc tocmai cu noua lege pentru matricule.

Autoritățile noastre confesionale ore se n'abă și ele unu cuvânt, când se tractază de a face din învățătorii lor funcționari ungrăsci? Și decă această intențiune ar esista fiă și numai pentru casuri parțiale și sporadice, nu este datoră lor să se gândescă la urmările striciciose și să caute de cu vreme ale paraliza?

Să vegheze dăr consistoriile noastre și să ia o poziția hotărâtă față cu nouele planuri pernicioase, până ce este încă timp.

Naționalitățile nemaghiare din Ungaria.

Marele diar german „Münchener Allgemeine Zeitung” publică unu articol datat din Ungaria de sud despre starea vitregă a naționalităților nemaghiare din Ungaria, în care între altele dă următoarele:

În streinătate se desconsideră pericolul, ce se nasce din nemulțămirea naționalităților din Ungaria, de-orece pressa oficială ungră cu totă ocaziunea își dă nișuța de a-lă înfrumșa și a-lă face mușama. Fondul de dispozițiune ungră lucră în streinătate cu putere de vapor. Însă toate aceste nu-să destule. În camera ungară s'a învinuit guvernul ungar, că face prea puțin în această direcția, și îndată după aceea au fost trimiși în streinătate „agenți de pressă”. Au plecat și doi deputați dietari, unu la Franța, celalalt la Italia, pentru de-a „lămurii” opiniunea publică asupra raporturilor naționalităților din Ungaria.

În Germania domnesce unu interes mai mic pentru cestiunea naționalităților din Ungaria, de-orece *Maghiarii sunt pri-*

COLETONULU „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovan.

(21)

(Urmare).

În 9 Ianuarie eu m'am mutat cu grosul armatei peste St. Măria în Veseuș, unde m'am așezat în curțile lui Beregszászi. Unu despărțământ de ôste, în frunte cu vice-prefectul Lăscudeanu, l'am lăsat în Cetatea-de-Baltă.

Din Veseuș am trecut peste delu în Șilea, unde am stat până în 17 Ianuarie, când cam cătră 8 ore dimineța aujărăm bubuituri de tunuri din ce în ce mai dese. Se făcu dintr'odată o mare mișcare. Prevedând primejdia, am provocat pe vre-o câți-va dintre ômenii mei și din tribun, să mergă cu mine, ca să ne convințem despre ceea ce se întâmplă. Peste așteptare, mi-se oferiră mai mulți, între cari și frate-meu Isaie. El încă s'a urcat pe-o mână de patru ani. Fiindu timpul cam môle în cealaltă di, peste nôpte se făcuse ghețuș. Suirăm pe la Herepea în delul Craifalului și vedurăm totu

ômenii pe toate delurile. Ei căutau aș scăpa viața dinaintea dușmanului.

Eu voiam să ne îndreptăm direct spre podul Adămușului, unde se vedea unu șirg de călăreți și tunuri.

— Nu! imi dăse frate-meu. Caută cu ochianul, că aceia nu sunt împărătesci; precum vedu eu, aceia au chepeneghe sure.

Ridic ochianul, cautu și mă convingu, că e dușmanul. Scoborim numai decatu în Craifal, unde ne întâmpină popa reformat, care mai înainte imi era prietinu. Popa ne invită să intrăm la el, dăr frate-meu mă desmântă și eu l'am ascultat. Mergend mai departe, pornim pe sub delu la Cetatea-de-Baltă. Când eram aprôpe de Cetate, unu bietu om, în neștiința lui, merge drept asupra armatei. Când era oblu cu ea, unu mișel trage unu foc și bietul om se răstornă de pe cal.

— Veți, frate! imi dăse Isaie.

— Vedu! i-am răspuns eu. De nu erai tu cu mine, eu aș fi acum mortu, căci aș fi trasu drept la acea armată, care m'ar fi prăpăditu.

Am trecut peste ghiață și am mersu la curte. Acolo nu era nime, decatu nise

bieți prinsonieri, pe cari îi lăsamu aici, când s'a depărtat despărțământul. Am întrebatu pe acești bieți ômenii, că unde sunt domni Crommer, Moldovan și Roth.

— S'au dus, imi răspuseră prinsonieri. Duceți-vă și d-vôstră, care încotro veți pute, că e primejdia!

Am urcatu pe lângă Cetate, ne-am întorsu asupra armatei inimice, ale cărei ante-posturi sosiră la cerbăria (ore când grădină pentru cerbi) între nise stejar seculari, unde erau ascunși. Vedurăm deodată, că se ivesc cam 12 inși, și o luarăm înderēt. Eu călăream pe unu cal suru și înderētul meu venia și alții. Venise și tribunul Popovici din St. Măria. Reflectându la împrejurarea, că ômenii mei nu vor scii să se acomodeze terenului și se prevină unu pericolu siguru, m'am întorsu la dênșii și i-am lăsat să trecă înainte, strigându: călcați bine copii!

Frate-meu Isaie încă era acoale. Tribunul Popovici, trecend pe dinaintea lui, repeși unu glonț asupra inimicului; într-aceea calul lui s'a spăiatu de cojoculu pcurărescu al lui Popoviciu, care în fuga calului căduse dinaintea frate-meu și era pe-aci, ca Isaie să cadă de pe cal și să rămân în mânil rebelilor. Când cobo-

riam cătră cetate vre-o 12 Sași din Jidveiu mergeau asupra gonitorilor nostri, cari socotind, că Sașii aceștia sunt nise dragoni, au încetat a ne mai urmări și s'au întorsu înderēt.

Scăpând ast-fel am mersu prin Cetatea-de-Baltă, prin St. Măria și Veseuș și am sositu în Șilea. Aici am lăsat să se bată alarmu, și după-ce mi-s'au strinsu puțin, am pornit cu ei cătră Alecușiu. Aici puțin a lipsit, ca să ne ne prevină insurgenții, cari veniau de cătră Uiora pe la Vama-scă. Dăr cătră séră am ajunsu tefări din susu de Blașiu.

Ungurii nu intraser încă în Blașiu, ci de pe țermurul dreptu alu Târnavemicu la Petrifal, se mai certau, se mai improșcau cu Românii de pe țermurul stângu. Eu trecend prin Blașiu, am mersu la Mănarade, am trecut Târnavă-mare, am tăiatu podul și m'am retrasu în pădurile dela Cenade. Observai însă, că și aici ne urmăresc Ungurii. Ei se apropiară tare de noi, era pe aci să pună mâna pe mine, ba pe vre-o câți-va dintre ômenii mei i-au și omorit. Când am ajunsu la o strimțore din intrarea pădurei, 12 ômenii de-ai mei din Cetatea-de-Baltă, armați cu puscă bune, se ascund în tufe de ambele părți

viți ca un sprijin al triplei alianțe, până când, dela mișcarea Românilor din Ungaria încetează, presa franceză ia în apărare pe Români și pe celelalte naționalități din Ungaria. Este o mare greșală însă a privi pe Maghiari ca „sprijino” ale triplei alianțe. Din contră Maghiarii, cu politica lor perversă față de naționalitățile, sunt un clement de slăbire a triplei alianțe...

Este foarte remarcabilu pentru stările constituționale ale Ungariei, că cele 8^{1/2} milioane Nemaghiari (afară de Croați) nu pot avea deputați în camera ungară. Și cunoscutul proces al Memorandului contra Românilor a fost o monstruositate. De prezentu flăcarea inteligenței române zace după zăvôre.

Dér lucrurile merg și mai departe. În Ardealu ajung în cercetare judecătorească dame române, ér în Ungaria de Nord dame slovace, pentru purtarea colorilor naționale românești și slave. Într'un oraș din Sudul Ungariei, unde se află un gimnasiu maghiar și altul sârbesc, gimnasiștii maghiari, pentru de-a batjocuri pe cei sârbesci, au ars în publicu colorile sârbesci, după care faptu era aproape să se nască o bătaie sângerôsă.

Chiar și pe terenul justițiaru, unde se tractează despre „al meu și al tău”, pentru raționalități — cu tôte că se pare de necredut — nu există siguranță de dreptu. Teritoriile locuite de naționalități sunt năbușite de advocați și judecători de totu soiulu, cari voescu să-și câștige merite pentru „causa maghiară” și pentru „idea de stat maghiară”, ca apoi astfel să ajungă la posturi mai înalte de juđi.

Corespondentulu încheiă apoi cu cuvintele următoare: „Nu e mirare, decât între astfelu de împrejurări, tôte inteligența, care o au naționalități, pentru de-a nu ajunge în temniți, se refugiază în România și Serbia”.

Zădărnicierea fusiunii.

Amu vorbitu ieri despre încercările de fusiune dintre partida liberală și cea apponyistă și amu reproducu după „Magyarország” scirile, ce le avea această foie cu privire la lucrările pregătitoare și speranțele, ce și-le da mai ales contele Szapáry privitoru la succesul pertractărilor.

Pe cum cetim însă în foile de ađi din Budapesta, lucrurile au eșit tocmai din potrivă. Alaltăieri, Marți, Bánffy a conferit lungu timp cu Apponyi, și cu ocazia această ministrulu-președinte a declarat, că în cesiunea armatei guvernulu nu pôte face nici o concesione. În astfelu de împrejurări șefii partidei „naționale” au făcutu cunoscutu ministrulu-președinte, că partida nu va mai intra în pertractări mai departe — și astfelu fusiunea deocamdată se pôte considera, ca zădărniciată.

În cercurile politice maghiare circu-

leză diferite versiuni cu privire la cauzele zădărnicierei pertractărilor de fusiune. Una dintr'aceste versiuni ăice, că Bánffy ar fi fostu decisu a intra cu Apponyi în 'o discusiune prinăipiară cu privire la armată, dér aflându de această membrii partidei liberale, și mai ales aceia, cari n'ar vedé, cu ochi bun o consolidare a clicei banffyste în partidu, au făcutu frontu lui Bánffy și au declarat, că nu voru permite săvârșirea fusiunii. Se ăice, că rolulu principalu la această, l'ar fi avut Wekerle, care speră, că Bánffy usându-și slabele forte de cari dispune, se va retrage, și locul lui ilu va ocupa éráși „providențialulu” guvernulu al reformelor bisericesci în frunte cu Wekerle. Atunci apoi va face elu fusiunea.

O altă versiune ăice, că monarhulu nu și-ar fi datu învoirea, ca să se primescă postulatele partidei „naționale” cu privire la armată.

„N. W. Abendblatt”, vorbindu despre eventualitatea zădărnicierei pertractărilor de fusiune, crede a nu se înșela, când prevede, că această va face necesară disolvarea parlamentului și fixarea de nouă alegeri pe veră, ori toamnă.

Așadéră după părerea numitei foi ăilele stăpânirii lui Bánffy ar fi numărate.

Mórtea archiducelui Albrecht.

Din cauza morții archiducelui Albrecht atâtu parlamentulu din Budapesta, câtu și celu din Viena, în ședințele lor de alaltăieri s'au ocupat cu acestu casu tristu, ce a ajunsu pe familia domitoare a monarhiei austro-ungare.

Președintele parlamentului din Budapesta a propus, ca să se trimită Majestății Sale expresiuni de adencă condolență, și această condolență să se înregistreze în protocolulu camerei. Asemenea a făcutu și camera magnaților, hotărindu totodată, ca să trimită o deputațiune la înmormântare, în persoanele lui Károlyi Tibor, Constantin Schuster episcopu în Vađ, Radó Kálmán, contele Iuliu Széchenyi, contele Ferdinand Zichyi, Bela Ghyezy și contele Iuliu Draskovich.

În parlamentulu austriacu președintele Chlumetzky a propus, ca membrii să exprime monarhulu adencu simțite condolențe, și această să se introducă în protocolulu camerei.

De asemenea și celelalte diete provinciale au exprimat monarhulu condolențele lor.

Majestatea Sa monarhulu a sositu în Viena la 19 l. c.

Cadavrulu archiducelui a fostu transportatulu din Arco la Viena, unde a ajunsu aseră. Toți archiducii și archiducesele au plecatu din Arco la Viena.

La înmormântare, cosciugulu archiducelui va fi însoțit de întréga generalitate a armatei austro-ungare.

O scire telegrafică din Arco spune, că împératulu Wilhelm alu Germaniei încu va asista la înmormântarea archiducelui.

Điua înmormântării încu nu este ficsată.

SCIRILE ĐILEI.

9 (21) Februarie.

Emigrările din Galizia duréză în continu și au pus pe gânduri cercurile competente și autoritățile galițiene. Mijlocele, pe cari au începutu a-le folosi pentru suprimarea poștei de emigrare, de multe ori sunt foarte drastice. Astfelu în timpul din urmă, pentru ca să înfrice pe ómeni, primarii diferitelor comune împărțiră între țeranii poloni icóne, cari represintă catastrofa „Elbei”.

Condamnați. Tribunalulu r. din Clușiu a adus ăilele acestea sentința asupra locuitorului Ioanú Rusu din Feneșulu să-escu, împreună cu mai mulți soți români ai săi, despre cari scimú, că au fostu trași în judecată pe cuvântu, că în primele ăile după procesulu Memorandului ar fi atacat din „ură națională” pe unu locuitoru maghiar din comună, cu numele Takács János, pe care l'au și omorit. Ioanú Rusu a fostu condamnatu la trei ani închisóre ordinară, dintre cari suntu a se subtrage 8 luni, pe cari le-a petrecut în închisóre preventivă. Alți doi soți ai săi au fostu osinđiți la câte unu an și jumătate închisóre ordinară. Afară de asta, acușaii voru ave împreună să plătescă véduvei lui Takács 200 fl., ér la doi oriani ai săi câte 30 fl. la anu până voru ajunge etatea de 14 ani. La pertractare, acușaii au declarat, că nu din ură națională, ci în stare de bețiă au comis factulu. Procurorul a insinuatu recursu în contra sentinței.

Promovare. Din Clușiu ni-se scrie: Miercuri, în 20 n. c., a fostu promovat la universitatea de aici la gradulu ăde doctoru în științele juridice d-lu Ioanú Mudron, fiulu marelui patriotu slovacu N. Mudron, din Turoș-St.-Mărtin. La promovare au asistat foarte mulți Români, cu deosebire mulți universitari. — Sincerele noastre felicitări.

Producțiune împreună cu dansu va da tinerimea română din Dêrste, Sămbăta, în 11 (23) Februarie a. c. în sala cea mare a Hotelului de acolo Czell. Începutulu la 7^{1/2} ore sêra. Intrarea: locu I 50, locu II 40 cr. Venitul curat e destinat pentru scopu filantropicu. Programa: 1. Pe pământulu turcului, poesie; 2. Peneșu Curcanulu, poesie; 3. Florinú și Florica, vodevilu într'unu act; 4. Solo.

Daruri bogate. Din incidentulu încoronării noului Țarú, Zemstvosu din guvernamentulu Tschernigoff dêruiră 60.000 ruble

pentru bibliotecile populare rusesci, 5000 pentru unu monumentu alu defunctulu Țarú și iertară 75.000 ruble din darea populațiunei sêrace.

Serata literară a societății de lectură a școlarilor dela gimnasiulu superioru fundatiunalu din Năsăudu va ave locu la 23 Fauru n. c. în sala de gimnastică a gimnasiului de-acolu. Începutulu la 7 ore sêra. Serata va fi urmată de o petrecere cu jocu. Intrarea: de persoană 60 cr., de persoană în familiă 50 cr. Venitul curat este destinat pentru înmulțirea fondului bibliotecii școlarilor dela acel gimnasiu.

Proprietariu înghețat. Din Hațegú se scrie, că proprietarul ungaru Carolu Nalaczy a voit să mertză din Hațegú într'o afacere la Peșteni. Cându a ajunsu aproape de această comună, s'a înămolit în zăpadă și în ăiua următoare l'au aflatu înghețat. Elu a făcutu de la unu locu drumulu pe jos, și astfelu s'a întempletu, că cufundându-se în zăpadă și-a pierdut puterile și ne mai putendú eși, a murit între chinuri grozave.

Din Serbia.

O scire de senzația sosese din capitala sêrbescă.

Pe cându tinerulu rege alu Serbiei petrece în Biaritz, la mamă sa Natalia, în Belgradu se pregătescu evenimente, cari în consecențele lor pot să fiă foarte primejdióse pentru dinastia Obrenovic. Fostulu regentu Risticu, care e a considerat ca usat cu desăvârșire politicese, a pășit de nou pe arena politică, alătuindu-și o gardă foarte numărôsă. Elu a făcutu adecă fusiunea cu partida radicală a lui Gruicu, Pasicu și Belimarcovicu.

S'au luat în privința această acte în scris și s'au debătut tôte eventualitățile posibile. Între altele a fostu vorba și despre împrejurarea, că ce s'ar întâmpla, decât tronulu sêrbesc ar rămâne vacantu în urma abđicerei regelui Alexandru, sétu în casu, când elu ar muri fără moștenitoru? În privința această tractatulu de fusiune cuprinde următorulu articol:

„La casu, când tronulu sêrbescu arrémâné vacantu, partida liberală și radicală fusionate respingú pretensiunea la tronul a familiei Caragheorghevici și chiamă la tronulu sêrbescu pe principele montenegrinu Nichita, ori pe urmașulu său, așa ca principatulu montenegrinu și regatul sêrbescu să fiă unite în modu indisolubil prin legăturile uniunei personale”.

Acestu punctu alu tratatului de fusiune e privit în cercurile politice ca fiind îndreptat contra dinastiei Obrenovic, fiind-că prin elu se invită poporul sêrbesc a se libera de această dinastie, în care casu regatul sêrbescu va primi scutu și sprijin puternicu dela Rusia — căci

ale strimtorii. De aici începă unu focu vehementu asupra inamiculu, care, presupunendú o armată mai numărôsă, s'a retrasu și nu ne-a mai gonit.

Astfelu am scăpatu cătră Sibiu până au trecut grelele încercări ale rêsboiului civilu, în care inimióu câștigă multe victorii prin Ianuarie și Februarie. Din Sibiu mergeam câte-odată și la Orlatú, căci lagărulu meu se risipise, n'aveam armată proprie, decâtu vre-o câțiva tribuni.

Amintescu aici în specialu, că lagărulu meu, care forma prefectura a III, a fostu espus în totu timpul rêsboiului civilu din Octomvre până în Februarie, la o mulțime de neajunsuri. Mai mare, ca tôte, era lipsa de munițiune și de arme. Din nici o parte nu aveam nici unu ajutoru și la repeștele ursorii, ce am făcutu pe ăa diferiți comandanți de trupe austriace, de a-mi veni câtu de câtu în ajutoru cu arme și munițiune, mi s'a rêsponsu cu tăcerea și nepăsarea. Afară de acestea am fostu mereu șicanatú și hărțuitu de inimióu, care prepondera în mare măsură trupa mea, atâtu în ce privește numărulu, câtu și echipamentulu.

În 26 Februarie sêra am sositu, travestit, dimpreună cu 12 tovarăși de suferințe în Chinceșu, unde lăsasem pe frate-meu Isaie la curtea lui Gálfi, la care a petrecut 5 săptămâni. Aici am ăisú fratelui meu:

— Vino cu noi, am doi cai de rezervă dela nisce husari ungurení, cari nu se voru mai întorcu în Ungaria.

Însé reflectându la marile primejdi de mórte prin cari aveam a trece, m'am întors éráși cătră elu și i-am ăisú:

— Ba nu, frate! Tu ai face mai bine, decât ți-ai păđi capulu. Noi suntem juni, și de vomú peri, totu c'o mórte suntem datori.

Și cu acestea ni-am sárutatú și ni-am luat rêmásu bunu unu dela alți

În dimineța de 27 Februarie, am plecatu din Chinceșu cătră Alba-Iulia, audeñdú, că Axente se mai ține încu bine la St. Imbru.

Câte am pășit în acestu drumu, numai Dumneđu le mai scie. După cinc ăile a plecatu și frate-meu din Chinceșu, căci îi era peste putința să mai rămână

acolu. Ungurii umblau cu „tyukász csapat” din satu în sat și merseră și în Chinceșu, dér pe frate-meu n'au putut pune mâna, căci dispăruse și elu cătră Alba-Iulia.

XIX. În Munții apuseni.

După-ce în 21 Martie 1849 generalii austriaci au părăsit țera cu corpulu de armată compus în majoritate de Români, nu mai era în totu Ardealulu óste imperială, decâtu soldații de linia și grănițerii staționați în Alba-Iulia și foarte puțin, cari se retrăsese în fortăreța dela Deva. Români astfelu au rêmásu părăsiți și de capulu lor în întregu principatulu, fără arme și fără munițiunea de lipsă.

Era foarte grea situațiunea noastră. Nu ni-a mai rêmásu altu refugiu, decâtu legămulu legendaru alu Munților apuseni. Locuitorii români din Munții apuseni chiar nici după atâtea catastrofe, ce-au îndurat imperialii, nu se gândiau nici pe departe la supunere necondiționată față cu inimicul, care ocupase, afară de acestu teritoriu muntos, aproape tôte pozițiunile din Ardealu. Decí déră asupra acestui punctu se îndreptau acum atâtu privirile noastre, câtu și ale lor. Spre Munți inclinau inimele

noștre, acolo au început să alerge sute de tineri români și mare parte a prefectilor și tribunilor cari din lenevia și obstinațiunea comandanților austriaci, pierduseră în simul Ardélului multe pozițiuni favorabile, cari s'ar fi putut susține și apăra, decât li s'ar fi datu măcar a de cea parte din ajutorulu promis la începutulu rêsboiului civilu.

Este sciutú, că în 4 Martie 1849 ténérulu împératu Franciscu Iosif a octroatú și subscrisú constituțiunea de aceeași dată. Ungurii revoltându-se până la sêlbătécia, își pierdură acum ori-ce cumpétu și ori-ce măsură, căci prin noua constituțiune se cassau tôte părțile acelea din așa numitul dreptu publicu ungurescu, cari formau unu zid chinezú între Ungaria și între celelalte provincii ale împérației. Prin noua constituțiune era cassată și uniunea Transilvaniei cu Ungaria, redându-se principatulu autonomia și reorganizându-se astfelu pe basa principiului egalității de drepturi.

Scimú mai departe, că în 14 Aprilie Ludovicu Kossuth a eșit pe față în Dobriținu cu proiectulu faimosu, de a se proclama independența Ungariei, adecă rușerea ei de cătră Austria și de-a se declara

principele montenegrină Nichita, și fiul său, sunt cei mai sinceri aliați ai Rusiei, cum s'a exprimat odată Țarul Alexandru III.

Curtea din Belgrad consideră fuziunea liberalilor cu radicalii ca o răsunare a lui Ristic contra dinastiei Obrenovic, care s'a purtat în mod perfid în fostul regent.

Legea minelor.

Raportul d-lui Gr. G. Tocilescu.

(Urmare.)

b) La acestea se adaugă: *argumente de ordine juridică*; a dobândi un lucru prin accesione înseamnă, că acest lucru vine să se încorporeze la al nostru în așa chip, că se contopesc cu densusul. Așa este cazul aluviunii, nu însă și al minelor, căci minele fiind totuși așa de vechi, ca și suprafața, au fost încă dela început încorporate cu solul. Cine ar putea pretinde, că primul om, care a ocupat suprafața, a ocupat prin acesta și sub-solul, trefondul mineral? Când el a pus petrele de hotare împrejurul câmpului său și a zis: „Acest câmp este al meu“, n'a avut în vedere decât îndestularea nevoilor restrinse și bucuria unor usage mărginite: de a sămăna, de a planta, de a țidi etc.; er la bogățiile minerale conținute în sinul pământului n'a gândit nici densusul, nici urmașii săi, fiindcă nu le cunoștea. Atunci el nu putea fi proprietarul lor, pentru că nici le-a creat densusul, nici le-a posedat, nici a avut intențiunea să le posedă; lipsesc cele două elemente, care constituie proprietatea: faptul și intențiunea, posesiunea și *animus domini*. Der decă el n'a fost proprietarul trefondului mineral, n'a putut nici să-l transmită împreună cu solul, urmașilor săi.

c) În fine, pe lângă argumentele de ordine naturală și juridică, vin și cele de *ordine economic și practic*. Masele minerale, pentru a fi exploatare cu folos, nu pot fi divizate, ca suprafața însăși; din contră, e trebuință de a le cuprinde într-o întindere pe care o determină gimentul lor și ori-ce alte condițiuni indispensabile pentru succesul întreprinderii.

Dispozițiunea naturală a culcușelor de minerale nu permite, ca o aceeași vână, sau un strat, să poată fi exploatare cu folos de o serie de proprietari vecini, fiecare pe socotela sa proprie, în întinderea terenului său, fără ca să nu rezulte din aceasta inconveniente cele mai grave:

a) procesele născute prin rivalitate sau motive de interes, încât minele însăși ar deveni o mină de procese; b) scufundarea lucrărilor mai adânc, provocată prin săpăturile neregulate, ce s'ar face la un nivel superior; c) și alte multe abuzuri, care ar lipsi societatea și pe proprietar însuși de unele resurse, ce ar fi putut să

le ofere o exploatare supusă la condițiuni indispensabile menținerii minei.

În resumat, partizanii sistemului accesione sunt siliți să recunoască, împreună cu d-lu Demolombe, sprijinitorul cel mai aprig al acestei teorii, că „astăzi dreptul de proprietate, care aparține stăpânului solului, asupra bunurilor necunoscute ce dorm în adâncimile neciute ale pământului, este, prin forța chiar a lucrurilor, un drept puțin determinat și puțin definit, un drept, care nu pecețuesce lucrul cu acea energică imprimă de apropiatiune, după care se recunoște proprietatea cea bine lămurită și bine caracterizată“.

(Va urma.)

Cestiunea națională în Senatul român.

Discursul dlui D. A. Sturdza, ținut în ședința dela 10 (22) Dec. 1894.

(Fine.)

Ca să mergem într-o constelațiune politică ore-care, trebuie, ca poporul să vrea să meargă în acea direcțiune, și pentru a vră să meargă, trebuie, ca să o înțelegă, să o priceapă, să capete convingerea, că e în interesul său. Numai atunci se ridică poporul cu drag și cu energică, numai atunci se decide el, să facă sacrificiile cele mari de avere și de viață, când știe, că le face pentru interesele sale cele mai vitale. Der acesta trebuie să o cuprindă și el. Și interesele vitale sunt numai acelea, pe care le poate pricepe totuși poporul.

Pe furiș sau cu violență nu conduc pe popor la o acțiune de mari sacrificii. Mai ușor este a face pe omul să nu cugete la nimic, să se dea în neacțiune, să adormă. Aceasta e în firea omenească.

Pentru ca Românii, într-o constelațiune politică ore-care, să ia o atitudine alături de Maghiari, trebuie ca o înțelegere amicală să fie între densusi. Pote ore să fie stabilă amicițiunea între Maghiari și Români, pe cât timp cestiunea națională îi va despărți, pe cât timp ea va forma un abis între aceste două neamuri, abis, care se lărgesc pe și ce merge? Trebuie der, ca cestiunea română să fie rezolvată după cum cere dreptatea, după cum cere umanitatea, după cum cere religia creștină, și numai atunci poate fi vorba de o înțelegere amicală și de o concurență cu Maghiarii.

Persecuțiunile, violențele, arbitrarul de astăzi al Maghiarilor nu umple abisul. Decă ele vor urma, vor ajunge, fără indoelă, la o situațiune, în care Românii vor considera pe Maghiari, ca pe cei mai mari inamici ai nemului lor. Acesta însă este un pericol foarte mare, care trebuie înălțat nu numai în interesul situațiunilor excepționale, ci în interesul vieții pacifice și liniștite; căci interesele însemnate ale păcii există între România și și monarhia austro-ungară.

Am mai zis o încă odată: avem simpatii pentru tripla alianță, fiindcă tripla alianță s'a dovedit în cursul de un pătrar de secol ca păstrătoare a păcii, de care România are mai mare nevoie, decât statele cele mai mari și puternice. Der pentru a fi cu tripla alianță trebuie, să lucrăm ca abisul dintre Români și Maghiari să nu

se formeze și începutul formării lui să se închidă. Trebuie der, ca cestiunea națională să fie rezolvată în favorul cererilor Românilor din Ungaria, care nu vor altceva decât dreptate, legalitate și egală îndreptățire. Trebuie să nu mai fie vorba de desființarea nemului românesc, pentru ca Maghiarii să poată exista. Trebuie, ca Maghiarii să-și schimbe mersul și să se convingă să lase lucrurile cum le-a așezat Dumnezeu: să trăiască ei, der să trăiască și Românii, ca să poată fi și exista o Ungarie puternică.

Caută să înțeleg pe Maghiari în mersul lor; der caută să înțeleg și pe conducătorii guvernului nostru.

Înțeleg intrucâtva pe Maghiari. Ei sunt un popor mândru, și esagerând mândria lor, au căzut într-un șovinism care calcă peste legi, peste interese reale și chiar peste bunul simț. Acesta se vede nu numai prin altitudinea lor cu Românii, der și prin atitudinea lor față cu Austria și cu Impăratul Rege al Austro-Ungariei. Ce este totuși tãmbălăul kosuthianu alta, decât rezultatul acestui șovinism?

Der caută să înțeleg pe guvernul român, care în feța cestiunii naționale, pune ca struțul capul în nisip, ca să nu vadă și să nu audă nimic. Pe densusul caută să-l priceapă, căci pe spatele poporului românesc se urmează această politică de struț.

Încătu privesc pe d-lu Carp, d-sa singur nu știe, unde îl duc fumul și fumul. De aceea d-sa nici nu-și dă ostentelă să studieze situațiunea, și crede, că câte-va vorbe de spirit sunt suficiente, ca să trecă peste dificultăți mici și mari.

D-lu ministru Lahovari impută partidului național liberal, că acesta se amestecă a judeca între partidul național român din Ungaria și grupul așa zisilor moderați de acolo. Der d-lu ministru Carp a tăiat cu sabia d-sale cestiunea națională însăși, adică neînțelegerea dintre Români și Maghiari în favorul acestora din urmă, dicens clar și lămurit: „nu toate revindicările Românilor sunt legitime“. Se face d-lu Carp judecător, nu între Rațiu și Mocsonyi, ci între Români și Maghiari, și declară, că între plângerile Românilor sunt plângeri nelegitime. Nu ne dice însă d-lu Carp, care anume sunt aceste plângeri nelegitime și nu ne spune însuși d-sa în ce puncte Maghiarii nu au dreptate. Ore nu este acesta a apăsa în cumpena Maghiarilor, în contra Românilor?

Cel mai puțin, ce putem dice de d-lu Carp este, că trăesc mai mult în lumea închipuirilor.

Eu cred, că una din cerințele neînălțurabile, ce se adresează unui bărbat de stat, este ca să cunoască bine și complet cestiunile, care întoresc țara sa, să le cuprindă pe deplin, să-și facă asupra lor o judecată sănătoasă.

D-lu Alesandru Lahovari este fără indoială un calculator mai rece decât d-lu Carp. D-sa a inventat politica, pe care singur a denumit-o: politica mânilor libere. Formula acesta a fost inventată pentru a acoperi o concepțiune politică foarte reală, și care se urmărește cu multă îngrijire și cu persistență. Nu rămâne indoială că d-lu Lahovari stă peterenul realității, și că are o superioritate necontestabilă asupra d-lui Carp. Ministrul domeniilor are

închiderea conducerii, ministrul de esterne are realitatea ei.

Care e calculul final, țelul politicii mânilor libere? Să dea la momentul oportun, despre care vorbia d-lu Carp, să dea atunci România legată și ferecată de d-lu Lahovari în mâinile celui dintăiu venit, care îi va asigura d-sale puterea.

Ca să vorbesc mai în concreto:

În vrajba dintre Români și Maghiari d-lu Lahovari lucră prin încurajările, ce dă Maghiarilor a face imposibilă o amicie dintre România și Ungaria, și prin urmare cu Austro-Ungaria, unul din membrii importanți ai triplei alianțe. Eță unul din lanțurile, care ferecă România în această direcțiune.

Desorganizarea armatei este al doilea lanț. Statul, care nu are o armată bine și solid organizată, bine și solid înarmată în imprejurările de față, nu competează, nimeni nu se uită la densusul. Fiind statul român adus la neputință, el nu va fi în stare, în momente grave, să ia o deciziune, nici alții nu vor avea nevoie de densusul.

Acesta este țelul: să fie România legată și ferecată pentru neacțiune, pentru a sta locului, slabă și neputincioasă. Atunci nu va mai fi vorba de a alege. Atunci alegerea va fi deservită: capul pe tipie și cu făciile aprinse și cu evanghelia în mână la fruntarii, ca Lascaraki și Mihalaki de vecinică și umilită memoria.

Politica d-lui Lahovari se ascunde astăzi sub două măști. Când se arată sub masca alipirii către tripla alianță, când se ivesc sub masca alipirii către dubla alianță. (Ilaritate, aplause.)

Astfel d-lor senatori, cu prudentă premeditare și înțeleptă cumpănire, „calculând până unde ne ajungă puterile“ și „nedepășind limitele regulilor de bună-cuviință“, România va fi erăși așezată în vâgășul mlăștină al trecutului cunoscut de către un ilustru fiu și strănepot al acestui trecut. Și astfel se vor uni piosul Lahovari cu îndrăznețul Carp, prezentându pe Românii cei ticloși, lenși și ușuri, ingenunchiați dinaintea celei dintăiu invasiuni. Astfel crede și d-lu Carp, că va avea ultimul cuvânt, și că nu va rămâne singur cu capul ușurel! (Ilaritate, aplause de o parte.)

D-lor senatori, datoria noastră este câtă vom avea un cap de gândit, câtă vom avea o inimă de simțit, câtă vom avea o voce de vorbit, cestiunea națională să fie cea dintăiu, cea mai mare și cea mai principală a noastră preocupare....

DIVERSE.

Doi dolari pentru fiecare literă. Noua povestire a contelui Leo Tolstoi, intitulată „Domnul și muncitorul“ n'a apărut încă de sub tipar. Un editor american a oferit lui Tolstoi doi dolari de literă numai să eșă opul sub editura lui. După ce pe o colă sunt 35,000 litere, astfel ofertul grandios se urcă la 70,000 dolari sau 80,000 ruble (160,000 fl.) de colă. Un astfel de onorar încă nu s'a mai oferit nimăruia, decât numai ascetului dela Iassnaja Poljana. Însă minune, se dice, că contele Tolstoi refuză ofertul.

Cel din urmă Piccolomini. Înainte cu câte-va zile muri în Siena, în grandiosul palat al familiei Piccolomini, cel din urmă descendent al numitei familii, de care s'a ținut și Papa Piu II, adică contele Nicola Piccolomini, în etate de 74 ani. În anul 1859 contele a fost între acei deputați din Toscana, care au propus uniunea regatului Italiei sub domnia lui Victor Emanuel.

Literatură.

În tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: *Povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, vierit și pădurit, de Ioan Georgescu*. O carte foarte folositoare pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vândare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

Povestiri de Petra-Petrescu à 80 cr. francate. De vândare la administrația noastră.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

casa domnitore de detronat și proscrisă. Proiectul acesta a fost redactat și votat în 19 Aprilie în adunarea națională maghiară din Dobrișin, și subscris de ambii președinți ai camerelor.

Cu tôte că proclamațiunea predica morțe și nimicire asupra tuturor acelor, care cutezau să mai țină cu casa domnitore, totuși poporul român, fidel și suspus dinastiei Habsburgilor, nu s'a înfricoșat, ci era hotărât, ca să se jertfescă până la unul pentru drepturile și libertatea sa politică națională. Ungurii simțind și sciind că era foarte bine, vădend apoi, că Românii își îndreptăză privirile spre munți, ș'au pus de gând să ocupe toți munții și să-i închidă hermetic de cealaltă lume.

Mai înainte însă Kossuth și cu omenii săi proiectară a face pași, ca să înduplece pe Români a se supune și a desarma. Planul acesta avea două părți. Una, ca să se trimită la Români din munți un mandatar, care să între în negocier de pace cu prefectii legiunilor române din comitatele Zarand și Alba-Iulia, eră în același timp pe urmele acestui mandatar să

înainte cu armată mare și în tôte regula un comandant maghiar (Hatvani).

Însă în dieta Ungariei din 1848, care se făcuse acum convent revoluționar, se aflau și trei deputați români în persoanele lui Sigismund Pap, Ioan Dragoș și Alexandru Buda. Asupra unuia din aceștia își puse guvernatorul ochii, și sôrtea că pu pe nefericitul Ioan Dragoș.

Pe timpul acesta prefectul și amicul meu sincer I. Buteanu ținea ocupată strimțorea dintre satele Sdrap și Mihăilen, unde făcuse cu băieșii șanțul puternic, care cred, că se vede și astăzi. Dintre refugiați făceam și eu serviciu aici și Nicolau Mureșianu. Dragoș scrisse lui Buteanu o epistolă cu data de 19 Aprilie, în care l'a întrebat pe el și pe Iancu, că n'ar voi prefectii legiunilor române să țină o conferință cu el?

Buteanu a primit scrisoarea lui Dragoș în Mihăilen, în care acesta i descoperia intențiunea de a pune pe Românii munten în negociațiune de pace cu regimul maghiar.

În primele momente, când s'a făcută această scrisore cunoscută în Abrud, s'a

dat pe față o partidă însemnată dintre cei mai avuți, care ar fi dorit a încheia cu ori ce preț pace cu Maghiarii. Era însă precumpănitoare și impunătoare partida prefectilor și tribunilor refugiați în munți, care nici nu voiau să audă de pace cu Ungurii. Cu partida acesta era întreg poporul muntean. Adunându-ne la o conferință, ținută în casele primarului Ioan Boeru din Abrud, s'a primit totuși negociațiunea propusă și proiectată de Dragoș, însă numai cu scopul, ca noi să dobândim timp și să primim prin acest din urmă informațiune despre situațiunea lumii din afară, de care nu șciam absolut nimic.

Comunicându-se lui Dragoș, că muntenii sunt aplecați a se pune în atingere cu Ungurii, el a și venit în 25 Aprilie la Buteanu în Mihăilen, și fiind încunoscit, am participat și noi mai mult de trei-șeci înși acolo, curioși a primi ceva informațiune asupra situațiunii, cu deosebire a armatei imperiale.

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Februarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.35
Renta de corone ung. 4%	99.20
Imp. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.75
Imp. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.10
Bonuri rurale ungare	98.45
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imp. ung. cu premii	162.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	153.50
Renta de hartie austr.	101.95
Renta de argint austr.	102.10
Renta de aur austr.	125.55
Losuri din 1860	159.20
Actii de-ale Banței ung. de credit.	1089.—
Actii de ale Banței austro-ungar.	498.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	412.25
Napoleonori	9.83 1/2
Maref imp. ger.	60.60
London (lire sterlinge).	124.05
Rente de corone austr.	101.10

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Februarie 1895.

Banote rom. Cump	9.74	Vend.	9.77
Argint român. Cump.	9.70	Vend.	—
Napoleon-d'ori Cump.	9.77	Vend.	—
Galbeni Cump.	5.85	Vend.	5.90
Ruble rusești Cump.	132.—	Vend.	—
Maref germane Cump.	60.20	Vend.	—
Solis. fons. Albina 5%	100.75	Vend.	101.75
Lire turcești Cump.	11.15	Vend.	—

Nr. 96—1895.

EDICTŪ.

Maria Popeneciu gr. or. din Veneția inf. in 28 Novembre 1894 a intentat procesul divorțial contra bărbatului ei Georgiu Lascu Stoica Chițiu gr. cat. totu de acolo, carele de mai multă ană a părăsit-o cu necredință, și după-ce i-s'a aflat domiciliul ca servitor în strada negustorilor Nr. 3 din București, in 21 Decembrie 1894 i-s'a comunicat acțiunea, ca să răspundă la alegațiunile ei; însă nevoindu a răspunde, nici a-și pune reprezentant legal în decursul procesului, se provocă pe calea Edictului: ca în termen de 6 luni să se prezente înaintea forului matr. gr. cat. de I Instanță ală Făgărașului; altu-cum va fi suplinit prin „curator ad actum“.

Făgăraș, in 7 Februarie 1895.

Nr. 621,3—3 **Basiliu Rațiu,**
vicariu for. și preș. for.

Nr. 1024—1895.

Concurs.

La administrațiunea forestieră orășenescă este de a se ocupa un post de pădurariu de I classă respective de a II classă.

Leafa anuală 266 fl. — respective 216 fl. — locuință naturală, eventualmente ban de locuință de 25 fl. anualmente; îmbrăcăminte de vară și de iernă; deputat de 24 metri de ramuri de fag. Noul ales pădurariu devine definitiv întărit după un an de probă, avându după aceea și drept de pensiu.

Recerinte: Împlinirea etăței de 24 ani și etatea sub 40 ani; purtare morală nepătată; depunerea cu bun succes a examenului de pădurariu prescriș pentru Ungaria; cunoșcerea limbei germane, maghiare și române; cetirea și scrierea în limba germană și maghiară; corp sănătos.

Reflectanții au de a-și așterne referitorile petițiuni proveđute cu referințe la documente până in 10 Martie a. c. acestui magistrat, observându-se tot-de-odată, cumcă petițiunile au de a fi propriu scrise.

Brașov, 9 Februarie 1895.

625,2—3 **Magistratul orășenesc.**

CONVOCARE.

Membrii societăței de economii și credit „CRIȘANA“ sunt invitați la:

a IV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 24 Martie st. n. a. c. la 10 ore a. m. în localitatea societăței in Brad.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescriptelor din §§. 50 și 76 a statutelor.
4. Alegerea alor doi bărbați de încredere și doi secretari pe un an.
5. Raportul direcțiunei și a comisiunei de supraveghere pro 1894.

6. Deciderea asupra compturilor anuale și a distribuiri profitului curat.

7. Salariile oficialilor pro 1895.

8. Ficsarea marcelor de prezență pro 1895.

9. Alegerea comisiunei de supraveghere. In lipsa membrilor recerți de peste jumătate din părțile fundamentali, adunarea, in sensul § lui 51, se va ține la 31 Martie n. la locul și timpul indicat.

Membrii pot lua parte in persoană seu prin p'epotențiunii lor in sensul §. 52 din statute.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Dec. 1894. a fost 110, cu 400 părți fundamentali a 50 fl.—20,000 fl.

Brad, la 4 Februarie 1895

Vasiliu Damianu,
directoru.

Contul Bilanțului

Nr. fol.	Active		Nr. fol.	Passive	
	fl.	cr.		fl.	cr.
62	Casea in numără	716 43	33	Capitalu socialu 400 acții a 50 fl.	20.000 —
34	Imprumuturi pe cambii	81.462 18	39	Depuneri spre fructificare	71.424 32
35	„ „ obligațiuni	25.436 05	41	Cambii reescomptate	10 000 —
38	„ „ hipotecare	4.188 —	42	Dividende neridicate	43 40
53	Interese de rescomptu anticipate	169 67	50	Fondulu de rezervă*)	3.639 04
52	Mobiliaru . . . fl. 351 „ 43 cr.		36	Interese anticipate	2.401 03
	dupa amort. de 10% „ 35 „ 14 „	316 20	31	Profitu	4.780 83
		112.288 62			112.288 62

Brad, la 31 Decembrie 1894.

Vasiliu Damianu m. p. directoru. Stefanu Albu m. p. controlor.

Subsemnata comisiune de supraveghere amu esaminat contul bilanțului și, confrontandu-lu cu registrele principale și auxiliare, l'amu gasit in consonanță și esact.

Brad, la 4 Februarie 1895.

Simionu Bacilla m. p. Petru Gligoru m. p. Teodoru Popu m. p.

Contul Profitului și alu Perderilor.

Nr. fol.	Eșite		Nr. fol.	Venite	
	fl.	cr.		fl.	cr.
43	Interese de depuneri	3.408 41	36	Interese	7 142 83
44	Maree de prezență	234 —	37	Provisiuni	2.087 74
45	Chirie	200 —	48	Diverse	2 413 41
58	Salarii	1.420 —	40	Taxe de înscriere	45 —
47	Contribuțiune	666 70			
54	Amortisațiuni de mobiliaru	35 14			
49	Diverse	464 95			
51	Interese de reescomptu	475 18			
55	Competințe de timbre d. impr. hip.	3 26			
32	Profitu	4.780 83			
		11.688 48			11.688 48

Brad, la 31 Decembrie 1894.

Vasiliu Damianu m. p. directoru. Ioanu Rusu m. p. casaru.

Subsemnata comisiune de supraveghere am esaminat contul profitului și perderilor și, confrontandu-lu cu registrele principale și auxiliare, l'am aflat in consonanță și esact.

Brad, la 4 Februarie 1895.

Simionu Bacilla m. p. Petru Gligoru m. p. Teodoru Popu m. p.

*) Fondulu de rezervă in adunarea generală dela 24 Martie 1895 se va întregi, pe basa propuneri consiliului administrativ, — din profitu, la suma de fl. 6117.12. —

Sosirea și plecarea trenurilor in Brașov.

Sosirea trenurilor in Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:
 - Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
 - Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
 - Trenul mixt: 10 ore 25 minute sera.
 - Tr. expr. Român: 5 ore 07 m. dimineața.
 2. Dela Bucureștii la Brașov:
 - Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
 - Trenul mixt: 7 ore 1 minute sera.
 - Trenul accel.: 10 ore 37 minute sera.
 - Tr. expr. Român: 10 ore 19 m. sera.
 3. Dela Zărneștii la Brașov:
 - Trenul mixt: 7 ore 36 min. dimineața.
 - Trenul mixt: 1 ora 44 min. după am.
 - Trenul mixt: 0 ore 00 min. sera.
- Dela Brașov la Ch. Oșorhei.
- Trenul de persoane: 3 ore 10 după am.
 - Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimin.
 - Trenul mixt: 4 ore 50 min. dimin.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta
 - Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
 - Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
 - Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sera.
 - Tr. expr. Român: 10 ore 26 min. sera.
 2. Dela Brașov la București:
 - Trenul accel.: 4 ore 59 minute dimin.
 - Trenul mixt: 11 ore înainte de amăzi.
 - Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
 - Tr. expr. Român: 5 ore 14 m. dimin.
 3. Dela Brașov la Zărnești:
 - Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineața.
 - „ „ 4 „ 55 m. după am.
 - Trenul mixt: 0 ore 00 min. sera.
4. Dela Ch. Oșorhei la Brașov.
- Trenul mixt: 8 ore 19 min. dimin.
 - Trenul de persoane: 1 ora 51 m. d. am.
 - Trenul mixt: 7 ore 20 min. sera.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscriș. administratiunii. In casulu publicării unui anunț mai mult de odată se face scădementu, care cresce cu câtu publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra in librăria Nicolae Ciurcu și in tutungeria I. Gross.